

VÄSTMANLAND

1674

Åkerbo Hcd.
KöpingHöjnings socken.Antecknat av Karl Erikson

Hartena

Höjning

Trolljättstugnen, Jättmedjen

Det var en trollhäring som var på vandring från norra Bergslagen till Helsing och under vandringen bar hon på en sandståle. Men som det var ett hål på räcken så ren sand ut efter henne, där hon gick fram, och när hon kom till den plats, där nu Ströbohög är, så gick botten i räcken sönder, varför där lappade nästa hela resten av säckens innehåll och så blev där denna hög, som kallas Ströbo.

Ströbohög ligger $\approx 1/4$ mil norr om Höjning emellan landsvägen som går från Höjning till Bergslagen samt N. U. B. järnväg. Denna hög är mycket stor, varför den synes vid en omkring och sammanhänges med den sandstålen, går fram genom Bergslagen förbi Höjning.

Det är ett mindre berg ä Hartena äg. mitt emot Litsberga i närheten av den bäck, som utgör gränsen emellan nämnda by, benämnd Jätteberget. I detta berg finnes några runda urhållningar, och det var en sägen bland folket, att där har jätten sytt hållit sig och på detta berg har jätthäringen legat och

vilat sig, och under de delar av kroppen som tryckt mest på berget, har där upprättat fördjupningar. När man nu låg och vilade sig började klochorna i Malma kyrka ringa, men då hade hon hänt sig förargad och fått tag på en större sten och lagt den i sin härbinda för att kasta den på kyrkklochorna. Men stenen föll på en bergvägg i motsatta sidan av Martens bys ägor i riktning mot Malma kyrka.

Stenen, som sägnen talar om, är nu söndersprängd och barbrädd, och därav blev flera hästlass.

I så sent som på 1800 talet rådde bland folket mycket stark tro på vissa kongress läkeförmåga. Ett bland dessa var:

När någon gick så kallad vaget i ögat, bestående av någon sorts svulst i ögonlocket, kunde detta botas med att skära bort den på så sätt, att den som fått vageten i rätt öga, skulle ställa sig inman en dörr, som gick upp mot norr och dörr skulle då vara uppfälld. Bredvid honom skulle ställa sig en person och skära på ett trästycke och till honom skulle den sju säga: "Vad skär du på?" "Jo jag skär vagen ur ditt öga och i trä." Dessa frågor och svar skulle upprepas tre gånger och så skulle vageten snart försvinna.

Då man för i tiden stängde gårdsgårdar, med så kallad pank, var det en viss sida utav dem som skulle vara upp.

Om den sedan kom nedåt, då skulle man
kunna trösknjälka korna som gick inna
för inhägnaden.